

Seinäjoki Törnävänsaari 2010

Nykyisyysarkeologinen koekaivaus ja sen yhteydessä
tehdyt havainnot historiallisen ajan kerroksista
Seinäjoen Törnävänsaarella 19.-20.6.2010

Kuva: W.Perttola

FM Wesa Perttola

Arkisto- ja rekisteritiedot

Seinäjoki Törnävänsaari

Kunta:	Seinäjoki
Kaupunginosa:	Törnävä
Tutkimuksen laatu:	koekaivaus
Muinaisjäännöstyyppi:	teollisuuskohteet
Tyypin tarkenne:	rautaruukit
Kohteen ajoitus:	historiallinen, 1800-luku
Peruskarttalehti:	2222 08 Seinäjoki
Koordinaatit YKJ:	x = 3287528; y = 6968988; z = 55-58 m mpy (N60)
Koordinaatit ETRS35FIN:	x = 287443; y = 6966067
Kaivauksenjohtaja:	FM Wesa Perttola
Kenttätyöaika:	19.-20.2010
Tutkitun alueen laajuus:	5,5 m ²
Tutkimusten kustantaja:	omakustanteinen
Löydöt:	-
Digikuvat:	1-55
Mustavalkonegatiivit:	-
Kaivauskertomuksen sivumäärä:	12 s. + liitteet 14 s.

Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:

Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto, Helsinki.

Aikaisemmat tutkimukset:

-

Tiivistelmä

Seinäjoen Törnävänsaarella suoritettu koekuopitus oli osa nykyisyysarkeologista projektia, jossa tutkittiin Provinssirockia mm. kaivamalla Saarilavan läheisyyteen kuusi koekuoppaa. Niistä kolmesta löytyi alueella 1790-luvun lopulla alkaneeseen ruukkitoimintaan luultavasti liittyviä kerroksia ja löytöjä kuten rautakuonaa, fajanssia, palanutta luuta ja naudan hammas. Kerrokset ulottuvat varsin kauas historiallisten karttojen perusteella tunnetuista rakennuksista. Festivaalin aikaisen väenpaljouden – vuonna 2010 kolmessa päivässä kävijöitä oli 62 000 – havaittiin mylläävän sateisina vuosina maanpintaa n. 10-15 cm syvyydeltä. Historiallisen ajan kerrokset sijaitsevat kuitenkin tätä syvemmillä ja ovat siten turvassa kulutukselta.

SEINÄJOKI TÖRNÄVÄNSAARI

W. Perttola 2010

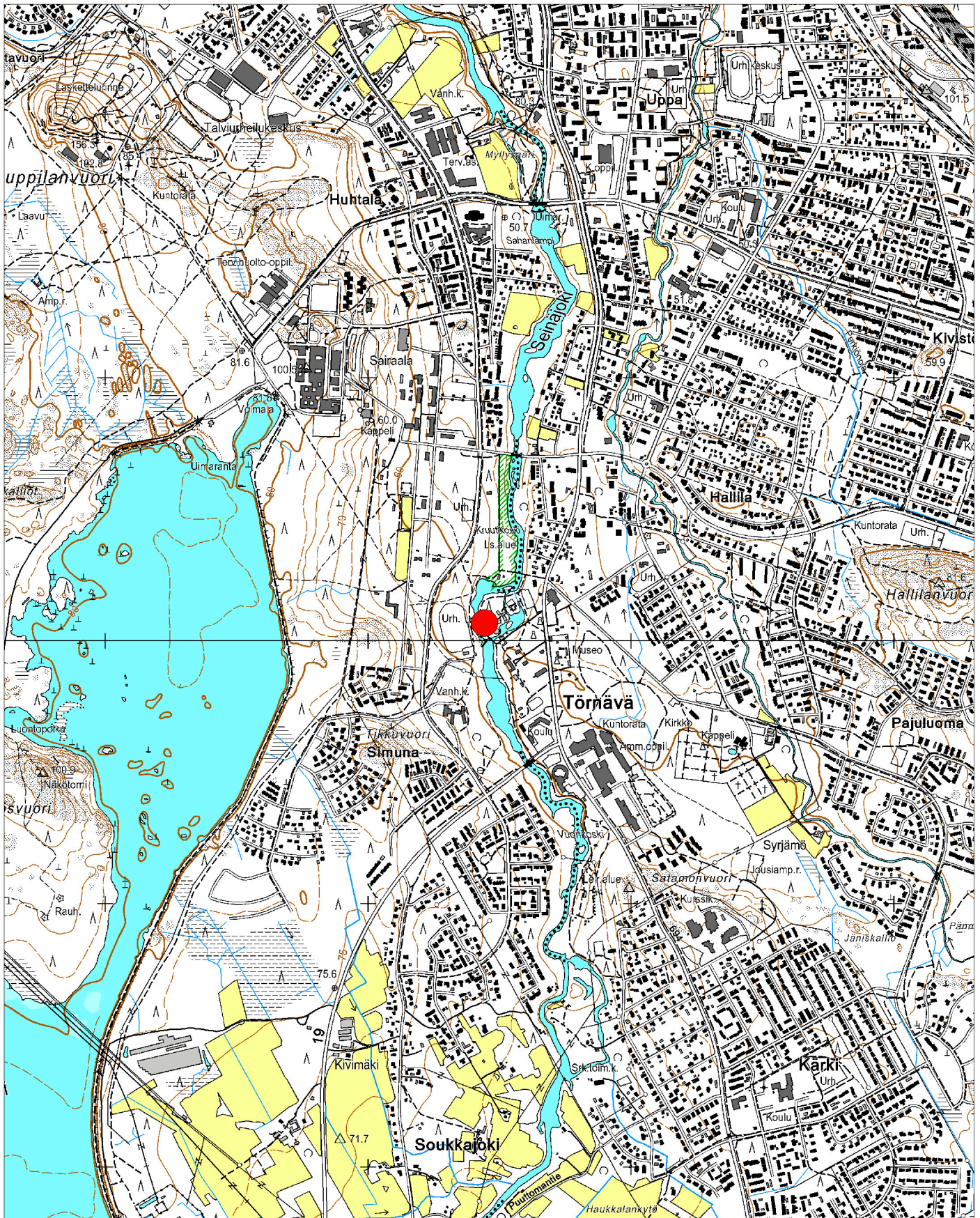
Peruskarttaote

Mk 1:20 000

N

1000 m

YKJ: x = 3287528, y = 6968988

ETRS35FIN: x = 287443, y = 6966067

Sisällysluettelo

1 Johdanto	6
2 Historiallinen tausta.....	6
3 Menetelmät.....	7
4 Havainnot	7
4.1 Koekuoppa 1	7
4.2 Koekuoppa 2	8
4.3 Koekuoppa 3	9
4.4 Koekuoppa 4	9
4.5 Koekuoppa 5	10
4.6 Koekuoppa 6	11
5 Lopuksi	11
Lähteet.....	12
Liitteet	12

1 Johdanto

Törnävänsaarella Provinssirock-viikonloppuna 19.-20.6.2010 suoritettavat koekaivaukset olivat osa nykyisyyssarkeologista tutkimusta. Koekuoppien avulla pyrittiin selvittämään millaisia jälkiä yli 30-vuotisesta festivaalitoiminnasta oli jäänyt maaperään. Kaivausten yhteydessä löydettiin myös todennäköisesti 1800-luvun ruukkitoimintaan liittyviä kerroksia.

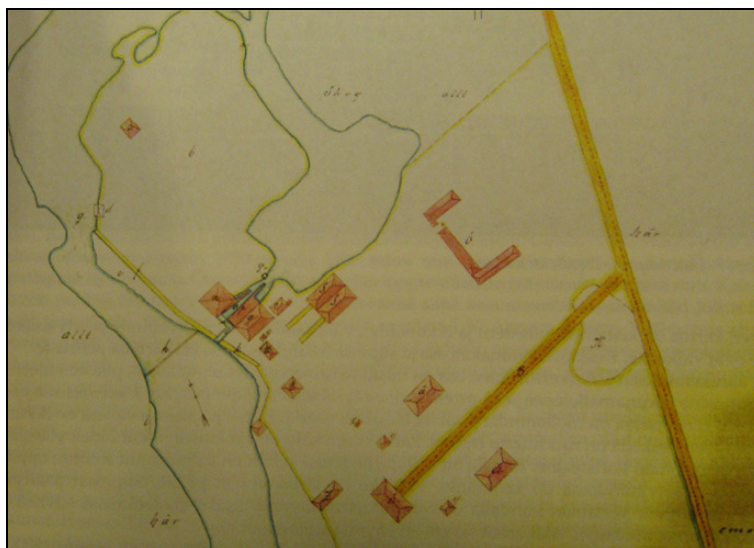
Kenttätööhön osallistuivat allekirjoittaneen lisäksi HuK Verna Kalmari, HuK Olli Kunnas ja FM Riku Mönkkönen. Kartoittamisesta vastasivat FM Tiina Äikäs ja fil. yo. Riina Veijo. Kaivausvälineistö saatiin lainaan Helsingin yliopiston ja mittausvälineistö Oulun yliopiston arkeologian oppiaineilta. Selmu ry. järjesti meille pääsyn festivaalialueelle, muutoin tutkimuskustannukset hoidettiin työryhmän puolesta.

Tutkimuksiin oli lupa niin alueen omistavalta Seinäjoen kaupungilta kuin festivaalin järjestäjältä Selmu ry:ltä. Omien selvityksiemme lisäksi myös Museoviraston rakennushistorian osastolta ja Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseolta varmistettiin, etteivät kaivauksemme uhkaa mitään tunnettua kiinteätä muinaisjäännöstä.

2 Historiallinen tausta

Törnävänsaari sijaitsee Seinäjoen kaupungin eteläosassa, n. 2,6 km Lakeuden Ristin kirkolta etelään ja 0,9 km Törnävän kirkolta luoteeseen. Alue on kuitenkin ollut Seinäjoen historiassa keskeisellä paikalla, sillä Tikkukosken partaille perustettiin vuonna 1798 Östermyran rautaruukki (1000014482) ja vuonna 1825 Östermyran ruutitehdas (1000014483). Lisäksi alueella toimi myllyjä sekä olut- ja tiilitehdas ja Östermyra kehittyi myös suurmaatilaksi (Ala-Kulju 1983: 71-72).

Östermyran rakennuskanta ulottui joen molemmille puolille ja Törnävänsaareen. Saaren eteläkärjessä oli ns. alahamari eli 1808 valmistunut kankirautapaja ja länsilaidalla sijaitsi mylly (Alanen 1970: 188, Ala-Kulju 1983: 63, 80-81). Lisäksi saaren koillisosassa on sijainnut rakennus (Lahti 2006: 125; ks. kuva 1), jota emme tämän tutkimuksen esitöissä onnistuneet tunnistamaan.

Kuva 1. Östermyran alue vuonna 1825 L. Åbergin mukaan, uudistettu vuonna 1852 A. Erlingin toimesta (Lahti 2006: 125).

Ruukki lopetti toimintansa vuonna 1878 ja ruutitehdas vuonna 1890. Nykyisin tilan päärakennus eli Östermyran/Törnävän kartano toimii Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseona.

3 Menetelmät

Koekuopat keskitettiin ns. Saarilavan ympäristöön, koska se on ollut Provinssirockin käytössä aina festivaalin alkuajoista lähtien eli yli 30 vuoden ajan. Koekuoppia kaivettiin yhteensä kuusi kappaletta, joista kuopat 1-3 ja 5-6 olivat kooltaan 1 m x 1 m ja kuoppa 4 0,5 m x 0,5 m. Kuopat suunnattiin likimäärin magneettiseen pohjoiseen bussolin avulla ja ne mitattiin paikoilleen tarkkuus-GPS:n ja takymetrin avulla.

Kaivaminen suoritettiin lapioilla tai kaivauslastoilla ja se tapahtui joko 5 cm tai 10 cm kerroksissa riippuen siitä, sisälsikö maa löytöjä vai ei. Tasokaivaus valittiin kaivausmenetelmäksi, koska halusimme selvittää onko moderneissa löydöissä havaittavissa vertikaalistratigrafiaa eikä selkeiden stratigrafisten yksiköiden olemassaolosta alueella ollut etukäteistietoa. Löydöt on kuitenkin yhdistetty mahdollisuuksien mukaan yksiköihin. Dokumentointitasoista ja profiileista otettiin digikuvat ja niistä tehtiin muistiinpanot, mutta taso- tai profiilikarttoja ei piirretty. Kun kaivettaessa havaittiin jotakin kiinteään muinaisjäännykseen viittaavaa, pysäytettiin kaivaminen siihen tasoon.

Lähes kaikki kaivettu maa seulottiin n. 5 mm silmäkoon seuloilla. Ainoastaan koekuopan 3 Y301 ja Y302 jäivät seulomatta, koska maa ei savisena mennyt seulasta läpi. Kaikki löydöt – modernit mukaanlukien – otettiin talteen. Tässä raportissa esitellään kuitenkin ainoastaan historialliseen aikaan mahdollisesti liittyvä löytömateriali. Löydöt ovat allekirjoittaneen hallussa, mutta lopullinen sijoituspaikka ei ole kirjoitusajankohtana vielä tiedossa.

4 Havainnot

4.1 Koekuoppa 1

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x=6969000,33$; $y=3287580,42$; $z=57,17$

Koekuoppa 1 oli 1 x 1 m kokoinen ja se kaivettiin kautaltaan n. 16 cm syvyyteen. Lisäksi sen luoteisnurkkaan tehtiin 60 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Pintamaana koekuopassa oli n. 1 cm kerros nurmikko ja pintamultaa (Y100), jonka alla oli n. 2 cm kellertävää pehmeää hiekkaa (Y101). Seuraava kerros oli n. 15 cm paksuinen harmaan ruskea savi (Y102), jonka seassa oli vaaleita savilaikkuja, tiilenkappaleita ja pieniä hiiliä. Sen alla oli 25 cm sekoittunut kerros hiekkaa ja savea (Y103). N. 45 cm syvyydellä alkaa kerros sepeliä, joka on ainakin 15 cm paksuinen (Y104). Sepelikerros liittyy ilmeisesti Saarilavan edustan kiveyksen (ks. kansikuva) perustuksiin, joten mahdolliset historialliset kerrokset ovat kiveystä rakennettaessa tuhoutuneet melko laajalta alueelta.

Kuva 2. Koekuopan 1 pohjoisprofiili. Kuvaussuunta: S-N. Kuva: W. Perttola.

4.2 Koekuoppa 2

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x=6968973,04$; $y= 3287545,33$; $z=57,70$

Koekuoppa 2 oli 1 m x 1 m kokoinen ja se kaivettiin kauttaltaan n. 16 cm syvyyteen. Lisäksi sen kaakkoisnurkkaan tehtiin 43 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Nurmikkoa paikalla ei ollut, joten päällimmäisenä kerroksena oli n. 17 cm hiesunsekaista savea (Y201). Tämän alla oli n. 17 cm savea, jossa oli nyrkinkokoisia kiviä (Y202), 2 cm harmaata hiesua (Y203) ja 8 cm hiesunsekaista savea (Y204). Historialliseen aikaan liittyviä havaintoja ei tehty.

Kuva 3. Koekuopan 2 eteläprofiili. Kuvaussuunta: N-S. Kuva: O. Kunnas.

4.3 Koekuoppa 3

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x= 6968978,78$; $y= 3287524,64$; $z=57,70$

Koekuoppa 2 oli 1 m x 1 m kokoinen ja se kaivettiin kauttaaltaan n. 20 cm syvyyteen. Lisäksi kuopan lounaisnurkassa oli n. 47 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Nurmikkoa paikalla ei ollut, joten päällimmäisenä kerroksena oli n. 15 cm savensekaista sekoittunutta multaa (Y301). Sen alla oli 15 cm sekoittunutta harmaata savea (Y302), 5 cm karkeaa irtonaista hiekkaa (Y303) ja 4 cm vaaleaa hiesua (Y304). Alimmaisena oli 10 cm hiekansekaista multaa (Y305), jonka seassa oli tiiltä ja kiveä. Kerros saattaa olla peräisin historialliselta ajalta, joten kaivamista ei enää jatkettu syvemmälle.

Kuva 4. Koekuopan 3 länsiprofiili. Kuvaussuunta E-W. Kuva: O. Kunnas.

4.4 Koekuoppa 4

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x= 6969062,72$; $y= 3287593,77$; $z=55,83$

Koekuoppa 2 oli 0,5 m x 0,5 m kokoinen ja se kaivettiin kauttaaltaan n. 22 cm syvyyteen. Lisäksi sen koillisnurkkaan tehtiin 32 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Pintakerroksena oli n. 2 cm nurmikkoa (Y400). Sen alla oli 20 cm harmaata savea, jossa oli vaaleita ja rusehtavia laikkuja (Y401). Tarkistuskuopasta paljastui ainakin 10 cm paksuinen hiilensekainen tumma multa (Y402), jonka seassa oli tiilenkappaleita, hiiliä ja rautakuonaa. Kerros on todennäköisesti peräisin historialliselta ajalta, joten kaivamista ei enää jatkettu syvemmälle.

Kuva 5. Koekuopan 4 itäprofiili. Tarkistuskuopan pohjalla näkyy tumma hiilinen kerros, josta löytyi suuri kuonankappale. Kuvaussuunta: W-E. Kuva: W. Perttola.

4.5 Koekuoppa 5

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x= 6968987,57$; $y= 3287528,01$; $z=57,53$

Koekuoppa 5 oli 1 x 1 m kokoinen ja se kaivettiin kautaltaan n. 15 cm syvyyteen. Lisäksi sen koillisnurkkaan tehtiin 25 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Nurmikkoa paikalla ei ollut, joten päällimmäisenä kerroksena oli n. 2 cm pintasavea (Y501). Sen alla oli n. 10 cm harmaata savea (Y502), 2 cm vaalean harmaata savea (Y503) ja 10 cm tummaa savea (Y504). Tumman saven alta paljastui oranssinruskeaa hiekkaa (Y505), jonka seassa oli hiilihippuja. Kyseessä saattaa olla historiallisen ajan kerros, joten kaivamista ei jatkettu enää syvemmälle.

Kuva 6. Koekuopan 5 itäprofiili. Kuvaussuunta: W-E. Kuva: W. Perttola.

4.6 Koekuoppa 6

Koekuopan keskikoordinaatit (YKJ): $x=6969009,70$; $y=3287531,17$; $z=57,94$

Koekuoppa 5 oli 1 x 1 m kokoinen ja se kaivettiin kautaltaan n. 12 cm syvyyteen. Lisäksi sen kaakkoisnurkkaan tehtiin 28 cm:iin ulottunut tarkistuskuoppa. Paikalla ei ollut nurmikkoa, päällimmäisen kerroksen muodosti n. 6 cm tummaa tiivistä savensekaista multaa (Y601). Sen alla oli 22 cm tiivistä hiesunsekaista savea (Y602).

Kuva 7. Koekupan 6 eteläprofiili. Kuvaussuunta: N-S. Kuva: O. Kunnas.

5 Lopuksi

Koekuopasta 4 paljastui todennäköisiä sekä kuopista 3 ja 5 mahdollisia jälkiä 1800-luvun kerroksista. Näyttäisikin siltä, että ruukkitoiminnan jäljet ulottavat varsin kauas alueella sijainneesta rakennuskannasta. Havaintojemme mukaan sateisenakin vuonna tuhansien festivaalivieraiden vaikutus maaperään rajoittuu n. 10-15 cm:n syvyydelle, joten festivaalitoiminnan osalta historialliset kerrokset eivät ole uhattuina.

Helsingissä 23.12.2010

Wesa Perttola

Lähteet

Painetut lähteet:

Ala-kulju, R. 1983: *Seinäjoen kirja. Kuvaus Seinäjoen vaiheista*. Seinäjoki. Seinäjoen seurakunta.

Alanen, A. 1970: *Seinäjoen historia I*. Seinäjoki.

Lahti, T. (toim.) 2006: *Seinäjoen rakennuskulttuuria. Asutus, kulttuurimaisema ja vanha rakennuskanta*. Seinäjoki. Seinäjoen historiallinen yhdistys.

Painamattomat lähteet:

Ruukki-inventointiaineisto. Rakennushistorian osasto, Museovirasto.

Liitteet

- I yleiskartta
- II löytöluettelo
- III kuvaluettelo
- IV kuvataulut
- V löytökuvat

Seinäjoki Törnävänsaari

Wesa Perttola 2010

Löytöluettelo

Liite II

Löydöt ovat kirjoittajien hallussa, lopullinen sijoituspaikka ei ole vielä selvillä. Numerointi viittaa koko kaivausten löytöluetteloon, jossa ovat mukana myös modernit löydöt. Kuvat löydöistä on nähtävissä liitteessä V.

Nro	Alue	Kerros	Syvyys	Yksikkö	Materiaali	Laji	Kuvaus	Lkm	Mitat (mm)	Paino (g)
15	koekuoppa 1	krs 1	≈0-5 cm	Y102	Punasavi	Astia	Ulkopinnalla ruskea lyijylasite, sisäpinta murtunut pois.	1	-	0,6
16	koekuoppa 1	krs 2	≈5-10 cm	Y102	Rautakuona	-	-	1	-	1,9
19	koekuoppa 1	krs 3	≈10-15 cm	Y102	Hammas	-	Fragmentti naudan (Bos taurus) yläleuan poskihampaasta (maxilla molare) (suul. tiedonanto H. Kivikero 3.12.2010).	1	-	2,1
24	koekuoppa 1	krs 3	≈10-15 cm	Y102	Rautakuona	-	Seassa palanutta savea.	1	-	6,6
34	koekuoppa 1	tark.kuoppa	-	Y103	Palanut luu	-	-	1	-	0,2
42	koekuoppa 3	krs 1	≈0-5 cm	Y301	Fajanssi	Astia	Kylkipaloja, valkoinen tinalasite.	2	paksuus 3,6	3,6
43	koekuoppa 3	krs 1	≈0-5 cm	Y301	Fajanssi	Astia	Kylkipala, jossa valkoinen tinalasite ja sinistä	1	paksuus 3,9	1,9
70	koekuoppa 3	krs 3	≈10-20 cm	Y301/Y302	Rautakuona	-	-	1	-	2,9
73	koekuoppa 3	tark.kuoppa	≈40 cm	Y305	Kuona	-	-	1	-	19,7
82	koekuoppa 4	tark.kuoppa	-	Y402	Palanut luu	-	-	1	-	0,1
83	koekuoppa 4	tark.kuoppa	≈35 cm	Y402	Rautakuona	-	Pinnalla selkeitä puun tai puuhiilen painanteita.	1	-	389,9
84	koekuoppa 4	tark.kuoppa	-	Y402	Rautakuona	-	Yhden kappaleen pinnalla selkeitä puun tai puuhiilen painanteita.	6	-	15,7

Seinäjäki Törnävänsaari

Wesa Perttola 2010

Kuvaluettelo, digikuvat 1-54

Liite III

Kuvaajat:

OK = Olli Kunnas

WP = Wesa Perttola

Nro	Kuvaus	Suunta	Pvm	Kuvaaja
1	Koekuoppa 2 ennen kaivamisen aloittamista.	SW-NE	19.6.2010	WP
2	Panoraamakuva Saarilavan alueesta.	S-N	19.6.2010	WP
3	Koekuoppa 1 ennen kaivamisen aloittamista.	S-N	19.6.2010	WP
4	Koekuoppa 1 ennen kaivamisen aloittamista.	N-S	19.6.2010	WP
5	Koekuoppa 1, taso 1.	S-N	19.6.2010	WP
6	Koekuoppa 1, taso 2.	S-N	19.6.2010	WP
7	Koekuoppa 1, taso 3.	S-N	19.6.2010	WP
8	Työkuva. Koekuoppaa 1 kaivetaan.	S-N	19.6.2010	WP
9	Koekuopan 1 pohjoisprofiili tarkistuskuopassa.	S-N	19.6.2010	WP
10	Koekuopan 1 pohjoisprofiili.	S-N	19.6.2010	WP
11	Koekuoppa 1 täyttämisen jälkeen.	S-N	19.6.2010	WP
12	Koekuoppa 4, taso 1.	W-E	19.6.2010	WP
13	Koekuoppa 4, taso 2.	W-E	19.6.2010	WP
14	Työkuva. Koekuoppaa 4 kaivetaan.	SW-NW	19.6.2010	WP
15	Työkuva. Koekuoppaa 4 kaivetaan.	N-S	19.6.2010	WP
16	Koekuoppa 4, taso 3.	W-E	19.6.2010	WP
17	Koekuoppa 4, taso 4.	W-E	19.6.2010	WP
18	Koekuopan 4 itäprofiili.	W-E	19.6.2010	WP
19	Koekuoppa 4 täyttämisen jälkeen.	S-N	19.6.2010	WP
20	Panoraamakuva. Koekuopat 5 ja 3 ennen kaivamisen aloittamista.	N-S	20.6.2010	WP
21	Työkuva. Tiina Äikäs mittaa koekuoppaa 1.	S-N	20.6.2010	WP
22	Rankkojen sateiden ja väkijoukkojen aiheuttamaa mutaista kulkureittiä. Taustalla koekuopat 3 ja 5.	NE-SW	20.6.2010	WP

Nro	Kuvaus	Suunta	Pvm	Kuvaaja
23	Koekuoppa 5, taso 1.	E-W	20.6.2010	WP
24	Koekuoppa 5, taso 2.	W-E	20.6.2010	WP
25	Koekuopan 5 itäprofiili.	W-E	20.6.2010	WP
26	Koekuopan 5 itäprofiili tarkistuskuopassa.	W-E	20.6.2010	WP
27	Koekuoppa 5 täyttämisen jälkeen.	W-E	20.6.2010	WP
28	Työkuva. Mittausryhmä kartoittaa roskia Rumbalavan edustalla.	NE-SW	20.6.2010	WP
29	Työkuva. Koekuoppaa 2 kaivetaan.	SE-NW	19.6.2010	OK
30	Koekuoppa 2, taso 1.	W-E	19.6.2010	OK
31	Työkuva. Kaivaukset herättivät mielenkiintoa festarityöntekijöissä koekuopalla 1.	SW-NE	19.6.2010	OK
32	Koekuoppa 2, taso 2.	W-E	19.6.2010	OK
33	Koekuoppa 2, taso 3.	W-E	19.6.2010	OK
34	Työkuva koekuopalta 2.	N-S	19.6.2010	OK
35	Työkuva. Kartoitusryhmä vierailee koekuopalla 2.	S-N	19.6.2010	OK
36	Koekuopan 2 eteläprofiili.	N-S	19.6.2010	OK
37	Koekuopan 2 eteläprofiili.	N-S	19.6.2010	OK
38	Koekuoppa 2 täyttämisen jälkeen.	W-E	19.6.2010	OK
39	Koekuoppa 2 täyttämisen jälkeen.	N-S	19.6.2010	OK
40	Koekuoppa 3 ennen kaivamisen aloittamista.	E-W	20.6.2010	OK
41	Koekuoppa 3 ennen kaivamisen aloittamista.	W-E	20.6.2010	OK
42	Koekuoppa 3, taso 1.	E-W	20.6.2010	OK
43	Koekuoppa 3, taso 2.	E-W	20.6.2010	OK
44	Koekuoppa 3, taso 3.	E-W	20.6.2010	OK
45	Koekuopan 3 länsiprofiili.	E-W	20.6.2010	OK
46	Koekuopan 3 länsiprofiili.	E-W	20.6.2010	OK
47	Koekuoppa 3 täyttämisen jälkeen.	W-E	20.6.2010	OK
48	Koekuoppa 6.	W-E	20.6.2010	OK
49	Koekuoppa 6, taso 1.	W-E	20.6.2010	OK
50	Koekuoppa 6, taso 2.	W-E	20.6.2010	OK
51	Työkuva. Koekuoppaa 5 kaivetaan.	N-S	20.6.2010	OK
52	Koekuopan 6 eteläprofiili.	N-S	20.6.2010	OK
53	Koekuopan 6 eteläprofiili.	N-S	20.6.2010	OK
54	Koekuoppa 6 täytettynä.	W-E	20.6.2010	OK

Seinäjäjoki Törnävänsaari

W. Perttola 2010

Kuvataulut digikuvista 1-54

Liite IV

Kuvaajat:

OK = Olli Kunnas

WP = Wesa Perttola

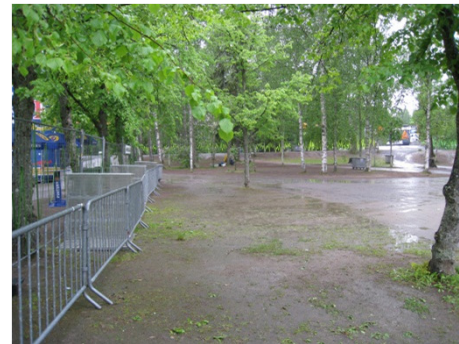
1. Koekuoppa 2 ennen kaivamisen aloittamista. SW-NE. WP.

2. Panoraamakuva Saarilavan alueesta. S-N. WP.

3. Koekuoppa 1 ennen kaivamisen aloittamista. SW-NE. WP.

4. Koekuoppa 1 ennen kaivamisen aloittamista. SW-NE. WP.

5. Koekuoppa 1, taso 1. S-N. WP.

6. Koekuoppa 1, taso 2. S-N. WP.

7. Koekuoppa 1, taso 3. S-N. WP.

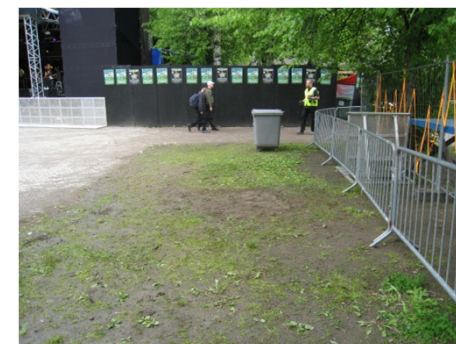
8. Työkuva. Koekuoppaa 1 kaivetaan. S-N. WP.

9. Koekuopan 1 pohjoisprofiili tarkistuskuopassa. S-N. WP.

10. Koekuopan 1 pohjoisprofiili. S-N. WP.

11. Koekuoppa 1 täyttämisen jälkeen. S-N. WP.

12. Koekuoppa 4, taso 1. W-E. WP.

13. Koekuoppa 4, taso 2. W-E. WP.

14. Työkuva. Koekuoppaa 4 kaivetaan. SW-NW. WP.

15. Työkuva. Koekuoppaa 4 kaivetaan. N-S. WP.

16. Koekuoppa 4, taso 3. W-E. WP.

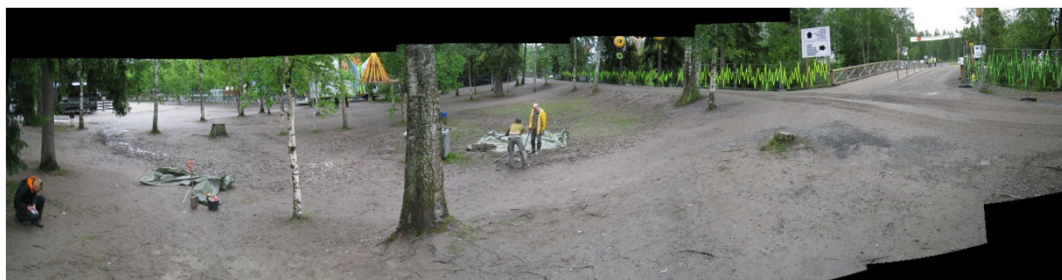
17. Koekuoppa 4, taso 4. W-E. WP.

18. Koekuopan 4 itäprofiili. W-E. WP.

19. Koekuoppa 4 täyttämisen jälkeen. S-N. WP.

20. Panoraamakuva. Koekuopat 5 ja 3 ennen kaivamisen aloittamista. N-S. WP.

21. Työkuva. Tiina Äikäs mittaa koekuoppaa 1. S-N. WP.

22. Rankkojen sateiden ja väkijoukkojen aiheuttamaa mutaista kulkureittiä. NE-SW. WP.

23. Koekuoppa 5, taso 1. E-W. WP.

24. Koekuoppa 5, taso 2. W-E. WP.

25. Koekuopan 5 itäprofiili. W-E. WP.

26. Koekuopan 5 itäprofiili tarkistuskuopassa. W-E. WP.

27. Koekuoppa 5 täyttämisen jälkeen. W-E. WP.

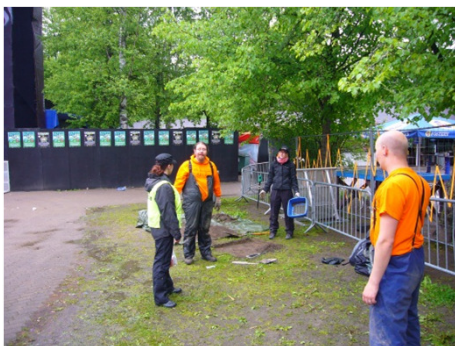
28. Työkuva. Mittausryhmä kartoittaa roskia Rumbalavan edustalla. NE-SW. WP.

29. Työkuva. Koekuoppaa 2 kaivetaan. SE-NW. OK.

30. Koekuoppa 2, taso 1. W-E. OK.

31. Työkuva. Kaivaukset herättivät mielenkiintoa festarityöntekijöissä koekuopalla 1. SW-NE. OK.

32. Koekuoppa 2, taso 2. W-E. OK.

33. Koekuoppa 2, taso 3. W-E. OK.

34. Työkuva koekuopalta 2. N-S. OK.

35. Työkuva. Kartoitusryhmä vierailee koekuopalla 2. S-N. OK.

36. Koekuopan 2 eteläprofiili. N-S. OK.

37. Koekuopan 2 eteläprofiili. N-S. OK.

38. Koekuoppa 2 täyttämisen jälkeen. W-E. OK.

39. Koekuoppa 2 täyttämisen jälkeen. N-S. OK.

40. Koekuoppa 3 ennen kaivamisen aloittamista. E-W. OK.

41. Koekuoppa 3 ennen kaivamisen aloittamista. W-E. OK.

42. Koekuoppa 3, taso 1. E-W. OK.

43. Koekuoppa 3, taso 2. E-W. OK.

44. Koekuoppa 3, taso 3. E-W. OK.

45. Koekuopan 3 länsiprofiili. E-W. OK.

46. Koekuopan 3 länsiprofiili. E-W. OK.

47. Koekuoppa 3 täyttämisen jälkeen. W-E. OK.

48. Koekuoppa 6. W-E. OK.

49. Koekuoppa 6, taso 1. W-E. OK.

50. Koekuoppa 6, taso 2. W-E. OK.

51. Työkuva. Koekuoppaa 5 kaivetaan. N-S. OK.

52. Koekuopan 6 eteläprofiili. N-S. OK.

53. Koekuopan 6 eteläprofiili. N-S. OK.

54. Koekuoppa 6 täytettynä. W-E. OK.

Seinäjoki Törnävänsaari

W. Perttola 2010

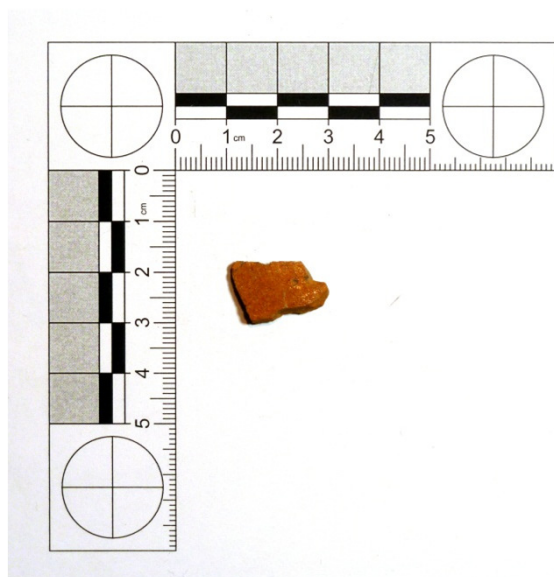
Löytökuvat

Löytöjen numerointi viittaa koko kaivausten löytöluetteloon, jossa ovat mukana myös modernit löydöt. Tässä raportissa esitellään vain 1800-luvun ruukkitoimintaan todennäköisesti liittyvät löydöt.

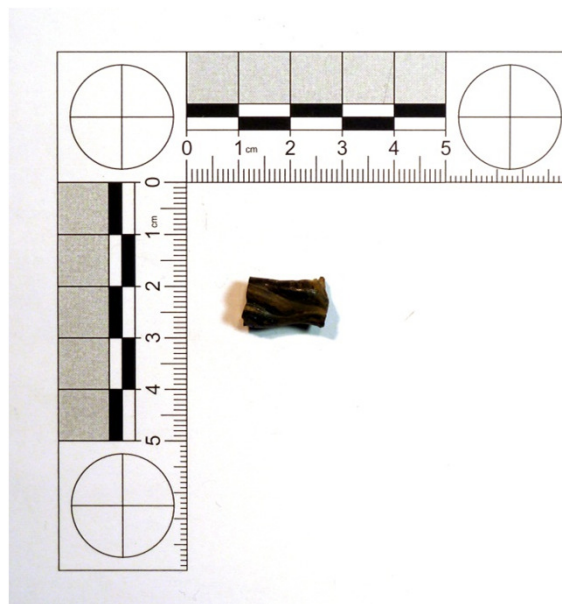
Kuvaajat:

WP = Wesa Perttola

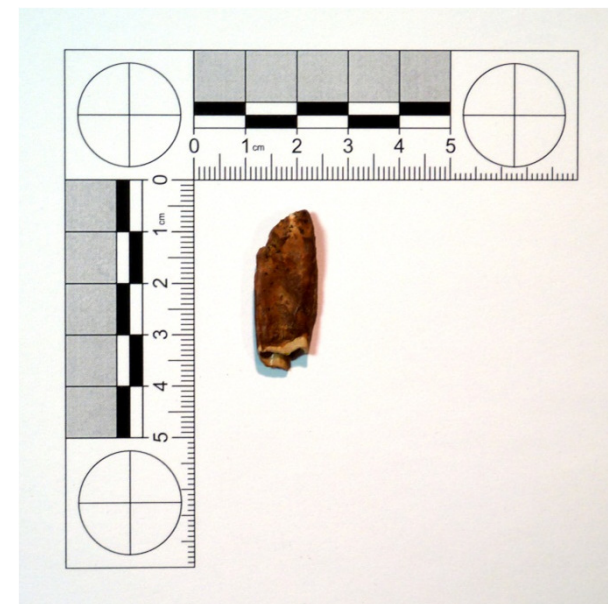
Liite V

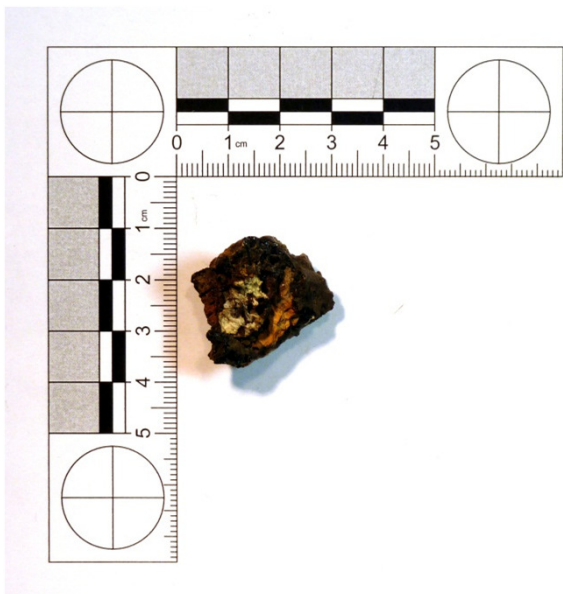
15. Punasavikeramiikkaa. Ulkopinnalla ruskea lyijyylasite, sisäpinta murtunut pois. WP

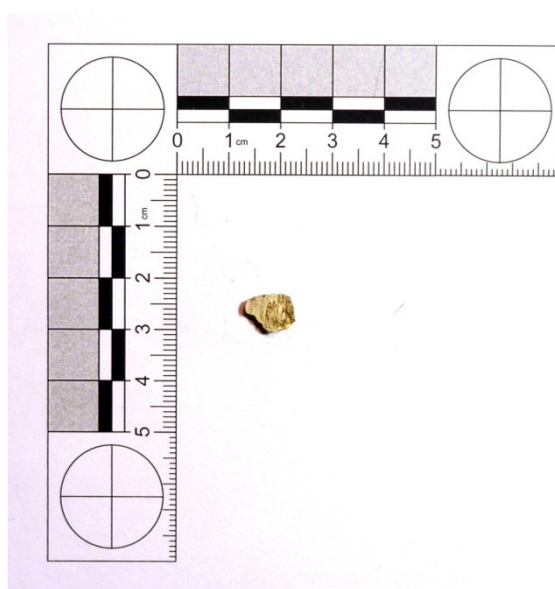
16. Rautakuona. WP.

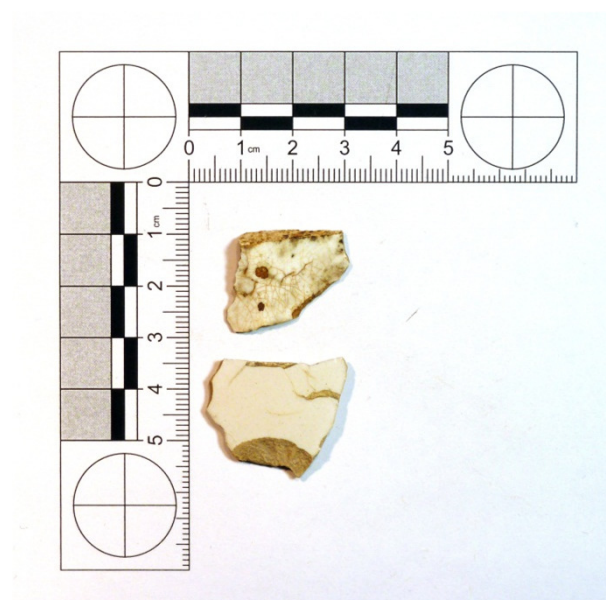
19. Fragmentti naudan yläleuan poskihampaasta. WP.

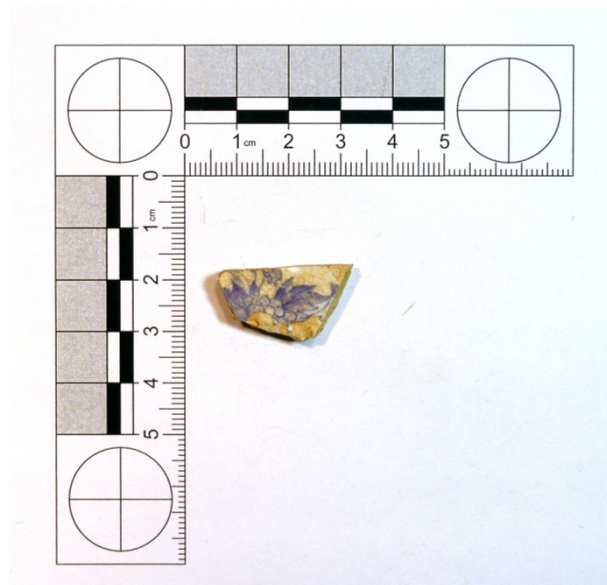
24. Rautakuona. Seassa palanutta savea. WP.

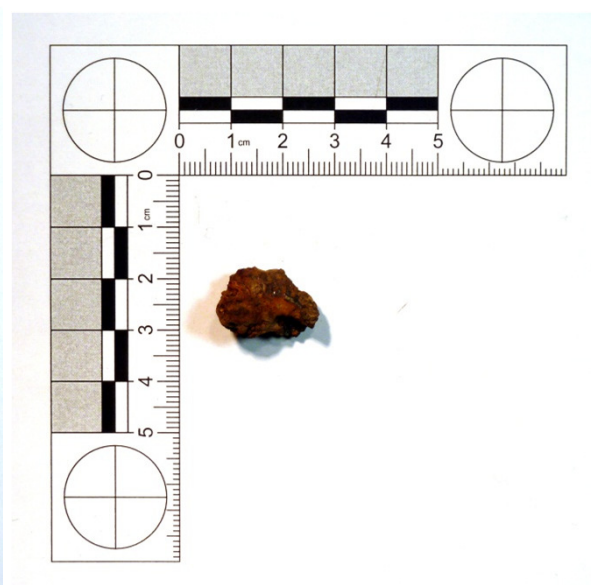
34. Palanut luu. WP.

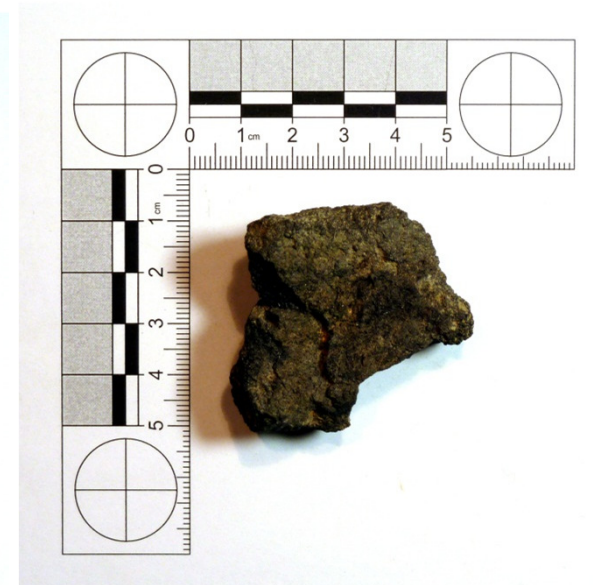
42. Fajanssi. Kylkipaloja, valkoinen tinalasite. WP.

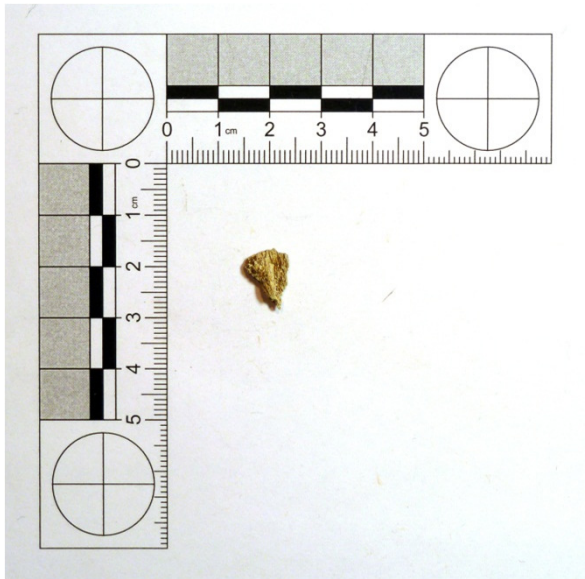
43. Fajanssi. Kylkipala, jossa valkoinen tinalasite ja sinistä kukkakuviointia. WP.

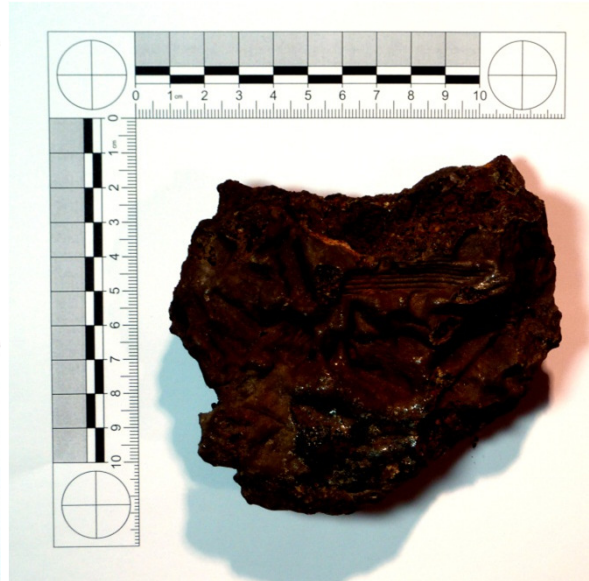
70. Rautakuona. WP.

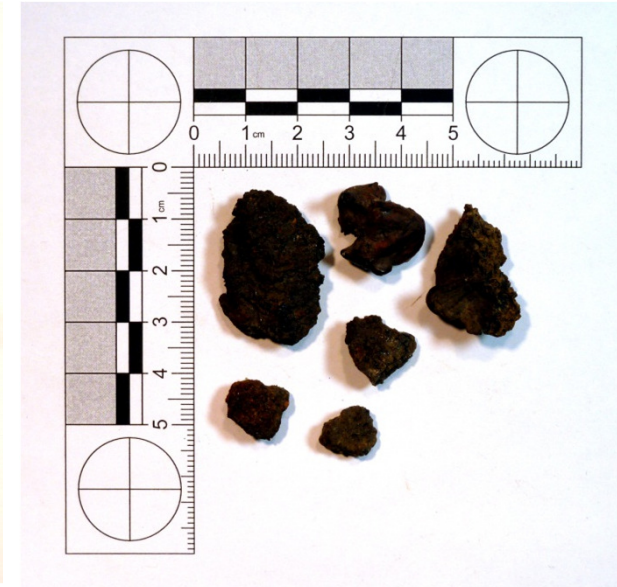
73. Kuona. WP.

82. Palanut luu. WP.

83. Rautakuona. Pinnalla selkeitä puun tai puuhiilen painanteita. WP.

84. Rautakuonaa. Yhden kappaleen pinnalla selkeitä puun tai puuhiilen painanteita. WP.